

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321201653
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2321201653.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. X., L.. X., I.. X.X.XXXX, Z. X.Ž. XXX/XX, Š., G. Č. H. B. X. F. L. B., I..T., B. XX, Z., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov - matky: O. X., L.. X.N., I.. XX.X.XXXX, Z. X. XXX/XX, Š., G. Č.: I. X, Š.-O., a otca: v rodnom liste neuvedený, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky na pozbavenie rodičovských práv a povinností a ustanovení poručníka maloletému dieťaťu, za účasti Okresnej prokuratúry Galanta, takto

rozhodol:

I. Matka maloletého dieťaťa sa pozbavuje výkonu rodičovských práv.

II. Maloletému dieťaťu sa ustanovuje poručník a to Mesto Šaľa, ktorý je oprávnený a povinný maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, ako aj vykonávať dohľad nad rozsahom a spôsobom starostlivosti, ktorá sa maloletému dieťaťu poskytuje a dbať pritom na pokyny súdu.

III. Poručník je povinný podávať súdu pravidelné správy o maloletom dieťati a o nakladaní s jeho majetkom dva krát ročne, vždy k 30.6. a 31.12. toho ktorého kalendárneho roka a po zániku svojej funkcie je povinný takúto správu spolu aj so záverečným účtom zo správy majetku maloletého dieťaťa súdu podať najneskôr do 2 (dvoch) mesiacov po zániku poručníctva.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky (ďalej len „navrhovateľ / kolízny opatrovník“) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.4.2021 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by sú pozbavil matku maloletého dieťaťa výkonu rodičovských práv a povinností a zároveň navrhol, aby súd ustanovil maloletému dieťaťu poručníka v osobe Mesto Šaľa. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý sa narodil ako prvé dieťa v poradí zo sledovanej gravidity maloletej matky. Otcovstvo k maloletému dieťaťu nebolo určené ani jednou z domnienok určenia otcovstva. Matka maloletého podľa údajov nemocnice o maloletého neprejavila záujem a po pôrode sa vyjadrila, že trvá na jeho adopcii. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 21P/2/2021-10 zo dňa 11.1.2021, právoplatným dňa 16.3.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorého sa maloleté dieťa dočasne zverilo do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, PETO, no., Prokopova 45, Bratislava (ďalej len „centrum“), s tým, že do centra kde sa nachádza doposiaľ bolo umiestnené dňa 21.1.2021. Nakoľko v tom čase matka ešte maloletej O. ako jej zákonný zástupca podpísala dňa 12.1.2021 vyhlásenie - privolenie na osvojenie maloletého dieťaťa, pričom otec dieťaťa nie je v rodnom liste maloletého dieťaťa uvedený a maloletá matka ani blízky rodinní príslušníci od umiestnenia dieťaťa neprejavili záujem o maloleté dieťa, tunajší súd na návrh navrhovateľa vyslovil rozsudkom č. k. 12P/3/2021 - 29 zo dňa 13.4.2021 osvojiteľnosť maloletého dieťaťa. Dňa 17.4.2021

dovršila matka maloletého dieťaťa plnoletosť. V čase podania návrhu bolo maloleté dieťa umiestnené v centre, nachádzalo sa v starostlivosti záujemcov o náhradnú rodinnú starostlivosť na základe dohody centra o hosťiteľskom pobyte maloletého dieťaťa. Podľa vyjadrenia pracovníkov centra sa vzťahové väzby medzi maloletým dieťaťom a žiadateľmi vyvíja pozitívne, a žiadatelia vyjadrili rozhodnutie podať na príslušný súd návrh na zverenie maloletého dieťaťa do ich predosvjiteľskej starostlivosti. Nakoľko bude maloleté dieťa po právoplatnosti rozhodnutia o vyslovení osvojiteľnosti dieťaťa osvojiteľné a matka, ani nikto z rodinných príslušníkov nejavia záujem o maloleté dieťa, mal navrhovateľ za to, že je v záujem maloletého dieťaťa sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti a z tohto dôvodu je potrebné pozbaviť matku výkonu jej rodičovských práv a povinností, a maloletému dieťaťu ustanoviť poručníka.

2. Súd v súlade s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vec prejednal v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá doručenie predvolania mala riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavila, pričom svoju neúčasť ospravedlnila v písomnom vyjadrení sa k návrhu, doručenom tunajšiemu súdu dňa 28.5.2021, v ktorom okrem iného vyjadrila súhlas s pozbavením výkonu jej rodičovských práv a povinností.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s rodným listom maloletého dieťaťa, podstatným obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 21P/2/2021 a 12P/3/2021, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 25.5.2021, výsluchom kolízneho opatrovníka a splnomocnenej zástupkyne poručníka, a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

4. Maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu matky. Otca maloletý nemá v rodnom liste uvedeného. Dňa 21.01.2021 bolo maloleté dieťa na základe uznesenia tunajšieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 21P/2/2021-10 zo dňa 11.01.2021 umiestnený do Centra pre deti a rodiny PETO, n.o., Prokopova 45, Bratislava. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 12P/3/2021-29 zo dňa 13.04.2021, právoplatným dňa 13.04.2021, bola vyhlásená osvojiteľnosť maloletého. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 21P/2/2021-55 zo dňa 17.5.2021 bola nad maloletým dieťaťom nariadená ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny PETO, n.o., Prokopova 45, Bratislava, matke maloletého dieťaťa bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny PETO, n.o., Prokopova 45, Bratislava, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pričom predmetné rozhodnutie doposiaľ nie je právoplatné.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 25.5.2021 vyplýva, že maloleté dieťa bolo dňa 21.1.2021 umiestnené na základe uznesenia Okresného súdu Galanta o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 21P/2/2021-10 zo dňa 11.1.2021, právoplatného dňa 16.3.2021 do starostlivosti centra. Po narodení maloletého dieťaťa matka dieťaťa, ktorá bola v tom čase maloletá, verbalizovala nezáujem o maloleté dieťaťa a vôľu, aby bolo maloleté dieťa osvojené záujemcami o náhradnú rodinnú starostlivosť. Dňa 12.1.2021, v tom čase maloletá matka, za prítomnosti svojho zákonného zástupcu na tunajšom úrade podpísala vyhlásenie - privolenie na osvojenie dieťaťa bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Od umiestnenie dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu matka ani nikto z okruhu príbuzných dieťa nekontaktoval a nijakým spôsobom o dieťa neprejavil záujem. Z uvedeného dôvodu Okresný súd Galanta vyslovil osvojiteľnosť maloletého dieťaťa rozsudkom č. k. 12/3/2021-29 zo dňa 13.4.2021, právoplatného dňa 13.4.2021. Matka maloletého dieťaťa je slobodnou matkou jedného maloletého dieťaťa a má ukončené základné vzdelanie, je v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce v Šali, pričom nie je poberateľkou žiadnych štátnych sociálnych dávok. Žije v spoločnej domácnosti s K. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorá navrhovateľovi vyjadrila, že matka maloletého dieťaťa naďalej verbalizuje nezáujem o maloleté dieťa a želá si, aby bolo osvojené prípadnými záujemcami o náhradnú rodinnú starostlivosť. Dodala, že sa z dôvodu zdravotných problémov gynekologického charakteru, ktoré sa u nej vyskytli po pôrode maloletého dieťaťa sa nemôže dostaviť na súdne pojednávanie a písomne požiada súd o ospravedlnenie jej neúčasti, pričom s návrhom súhlasí v celom rozsahu. Otec maloletého dieťaťa nie je určený ani jednou z domnienok uznania otcovstva. Navrhovateľ dňa 1.3.2021 požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra - určený úrad (ďalej len „ÚPSVaR Nitra“) o zaradenie maloletého dieťaťa do zoznamu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Dňa 11.3.2021 vydal ÚPSVaR Nitra odporúčanie na zverenie dieťaťa do starostlivosti žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť. Maloleté dieťa sa aktuálne nachádza v starostlivosti záujemcov o náhradnú

rodinnú starostlivosť na základe dohody s centrom o hosťovských pobytoch dieťa v ich domácnosti. Vzťahová väzba medzi žiadateľmi a maloletým dieťaťom sa podľa konštatovania centra vyvíja pozitívne, a žiadatelia zvažujú zverenie dieťaťa do ich predosvojiteľskej starostlivosti. Podľa názoru navrhovateľa je možné konštatovať, že matka maloletého dieťaťa od jeho umiestnenia neprejavila nijakým spôsobom záujem o maloleté dieťa a maloleté dieťa je t. č. osvojiteľné, pričom v rodine dieťaťa nie je nikto, kto by bol ochotný a schopný dieťaťu zabezpečiť náhradnú osobnú starostlivosť. Maloleté dieťa sa aktuálne nachádza v starostlivosti záujemcov o náhradnú rodinnú starostlivosť, ktorí po doriešení právneho stavu dieťaťa zvažujú podanie návrhu na príslušný okresný súd na zverenie maloletého dieťaťa do ich predosvojiteľskej starostlivosti. Z vyššie uvedených dôvodov preto je podľa názoru navrhovateľa v záujme maloletého dieťaťa pozbaviť matku maloletého dieťaťa rodičovských práv a dieťaťu ustanoviť poručníka.

6. Navrhovateľ sa na pojednávaní dňa 1.6.2021 pridržiaval návrhu v plnom rozsahu, s odôvodnením, že vo veci pozbavenia matky jej rodičovských práv a povinností sú splnené všetky zákonné podmienky, preto navrhol, aby súd pozbavil matku výkonu jej rodičovských práv a povinností a za poručníka navrhol maloletému dieťaťu ustanoviť Mesto Šaľa, kde má matka aj maloleté dieťa trvalý pobyt.

7. Splnomocnená zástupkyňa mesta Šaľa na pojednávaní dňa 1.6.2021 vyjadrila súhlas s návrhom na pozbavenie rodičovských práv a povinností matky a zároveň s ustanovením poručníka maloletému dieťaťu v osobe Mesto Šaľa.

8. Zástupkyňa Okresnej prokuratúry sa na pojednávaní 1.6.2021 plne stotožnila s návrhom navrhovateľa a to s ohľadom na absolútny nezáujem biologickej matky maloletého dieťaťa, čím sú podľa jej názoru dané dôvody, aby súd pozbavil matku maloletého dieťaťa jej rodičovských práv a povinností v zmysle zákona č. 38. ods. 4 Zákona o rodine. Zároveň súhlasila, aby súd ustanovil maloletému dieťaťu poručníka v osobe Mesto Šaľa, keďže je predpoklad, že túto funkciu bude vykonávať riadne.

9. Podľa § 28 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len „ZR“) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 38 ods. 4 ZR, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

12. Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

13. Súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že návrhu navrhovateľa je potrebné vyhovieť, keďže je dôvodný a spĺňa kritériá Zákona o rodine, na základe ktorých je možné pozbaviť rodičov výkonu ich rodičovských práv a povinností. Maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu matky. Otca maloletý nemá v rodnom liste uvedeného. Dňa 21.01.2021 bolo maloleté dieťa na základe uznesenia tunajšieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 21P/2/2021-10 zo dňa 11.01.2021 umiestnený do Centra pre deti a rodiny PETO, n.o., Prokopova 45, Bratislava. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 12P/3/2021-29 zo dňa 13.04.2021, právoplatným dňa 13.04.2021, bola vyhlásená osvojiteľnosť maloletého. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 21P/2/2021-55 zo dňa 17.5.2021 bola nad maloletým dieťaťom nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny PETO, n.o., Prokopova 45, Bratislava, matke maloletého dieťaťa bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené

neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny PETO, n.o., Prokopova 45, Bratislava, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pričom predmetné rozhodnutie doposiaľ nie je právoplatné. Matka maloletého dieťaťa, ani nikto z jeho biologickej rodiny o maloleté dieťa neprejavuje od narodenia o neho záujem, od okamihu umiestnenia maloletého dieťaťa do centra ho matka, ani nikto z jeho biologickej rodiny nekontaktuje. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané zanedbávanie maloletého dieťaťa matkou, nakoľko matka sa o maloleté dieťa nezaujímal, nevykonávala o neho starostlivosť, v centre ho nekontaktovala a to ani tesne po jeho narodení v Nemocnici Sv. Lukáša v Galante. O maloleté dieťa neprejavila záujem ani neskôr, neprejavila žiadnu snahu prevziať si ho do svojej výchovy a starostlivosti. V písomnom vyjadrení sa k návrhu, ktorý bol doručený tunajšiemu súdu dňa 28.5.2021 vyjadrila súhlas s návrhom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto súd matku pozbavil rodičovských práv a povinností v zmysle ustanovenia § 38 ods. 4 Zákona o rodine.

14. Keďže súd pozbavil matku výkonu jej rodičovských práv a povinností, pričom maloleté dieťa nemá v rodnom liste zapísaného otca, ostalo de facto bez zákonného zástupcu, preto mu súd za poručníka s poukazom na ustanovenie § 39 ods. 2 Zákona o rodine (matka maloletého dieťaťa bola pozbavil výkonu rodičovských práv) v spojení s § 56 ods. 1 Zákona o rodine (keďže jediný známy rodič bol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností) ustanovil Mesto Šaľa, ktoré s ustanovením za poručníka maloletého dieťaťa vyslovilo súhlas.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nemôže podať odvolanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky a Mesto Šaľa a Okresná prokuratúra Galanta, nakoľko sa tohto svojho práva účinne v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku pred súdom vzdali.

Proti tomuto rozsudku môže matka maloletého dieťaťa podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej

časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.